

Szerkesztőség és
kiadóhivatal:

Sátoraljaujhely

Vármegeház
II. udvar, 1. emelet.**ZEMPLÉNI GAZDA**

MEZŐ- ÉS SZŐLŐGAZDASÁGI SZAKLAP

Megjelenik
havonként.Előfizetési ár:
Egy évre 4 pengőHirdetések
díjszabás szerint.

Főszerkesztő:

Dr. Báró WALDBOTT FRIGYES
elnök.A Zemplénavarmergyei Gazdasági
Egyesület hivatalos közlönye.

Felelős szerkesztő:

ENGELBERTH REZSŐ
ügyvezető titkár**A Tokaji bor — Nemzeti Kincs!**Irta: **Bárá Waldbott Kelemen**

felsőházi tag,

a Magyar Szőlőgazdák Országos Egyesületének elnöke.

Csak az utolsó időkben kezdik felfedezni Magyarország értékeit és szépségeit: páratlan szép fekvésű fővárosunknak varázsát, gyógyfürdőink terapeutikus értékét, a Balaton fenséges panorámáját, népviseletünk szin pompás eredeti szépségét, művészetünknek sokoldalú tündöklését, de már régi idők óta nagy elismeréssel említi az egész világ a magyar ló acélos kitartását és zamatos borunk sziverősítő, nemes tüzét.

A nagyvilág pedig magyar bor alatt mindig elsősorban a *Tokaji bort* értette, amely ép úgy diszitette a római Pápa, mint a hatalmas német császárok és a büszke francia királyok asztalát. Nagyon sok külföldi egyebet sem tudott Magyarországról, minthogy ott terem a világhírű „*Tokaji bor*”

„Le roi des vins — le vin des rois” ismert és jellemző közmondás végigjárta az egész művelt világot. És ha igaz a külföldi költő szava, aki a tokaji bort összehasonlította a *folyékony arannyal* és ha egy Goethe a Faustban mondja: „Gebt mir ein Glas von echten Süssen, Euch sole sogleich Tokajer fließen” és ezzel a tokaji bort helyezi minden más bor elé, ha a pápa a tokaji borról azt mondja, hogy „*talía vina summum pontificem docent*” és ha Ferenc József királyunk uralkodótársainak újévi ajándékul mindig régi tokaji aszút küldött, akkor

joggal büszkék lehetünk arra a magas elismerésre, amelyhez hasonlóval egyetlen más bor sem dicsekedhetik.

Ezek után mindenki azt képzelné, hogy Tokaj-Hegyaljánk valódi paradicsom lehet! De sajnos a büszke néven kívül nem látunk itt semmit a feltételezett jólétekből! Igenis a büszke név mögött kinkandikál a gondosan eltitkolt szegénység, az előkelő ember diszkrétén palástolt nyomora, a pénztelenség és a mindennapi kenyérért folytatott felőrlő küzdelem. Történelmi nagy nevek töröltetnek az árverési eljárás folytán a birtokosok sorából, kézzől-kézre forognak nevetséges árak mellett a Hegyalja legelőkelőbb szőlői, kölcsönért, állami támogatásért kunyeráló küldöttségek, adóvégrehajtások, kényszereladások és hasonló szomorú képek peregnék le szemünk előtt. Tőkehiány, pénztelenség az egész vonalon! Piac és vevő nélkül dolgozik a tokajhegyaljai szőlősgazda és nem tudja kinek, minek!

Ez hát a „borok királyának” otthona?!

Hát lehetséges ez, érthető ez, maradhat ez így továbbra is??!

Nem és ezerszer nem!

Addig míg Magyarország hisz önmagában, nem ejtheti el a magyar korona legszebb ékét, mely csodatevő talajából fakadt folyékony aranyával a világ min-

Sátoraljaujhelyi „Hegyaljai Hét”

alkalmából borkiállítás július 1-8-áig. Állatképzőállítás 2-án délelőtt 9 órakor, mezőgazdasági munkaverseny 3-án d. e. 9 órakor kezdődik.

den tájára vitte Hazánk hirnevét, királyi palotába és polgári házba egyaránt! Hány lábadozó betegnek hozott a tokaji gyógybor erőt, egészséget, életet!

A legfőbb ideje volna, hogy most, a mikor a külföld kezdi felfedezni Hazánk szépségeit és kincseit, hogy most már Magyarország maga is fedezné fel azt a *páratlan, nagy nemzeti kincset*, amely a Tokaj-hegyalja vulkanikus hegyláncában rejlik. Mit csinált volna Francia, vagy Németország abból, ha neki volna egy Tokaj-hegyalja?! Igazi paradicsommá fejlesztette volna, egy Rajnavidék, egy Bordeauxvidék, egy Barcelona lett volna belőle, jóléttel, tele villákkal, kastélyokkal, szép utakkal, villanyosvasutakkal, kulturával, tőkével és pezsgő élettel.

Pedig nem mulik a hegyaljai szőlősgazdán, aki szorgalmas, áldozatkész és hozzáértő. Szőlőtermelésünk egy vonalban

áll a világ legjobban kultivált szőleivel, borunk minősége felülmúlja minden más hirneves borvidék termékét. De egy hiányzik nálunk és ez: saját testvéreink, saját nemzetünk szeretetteljes támogatása. Addig míg kénytelenek vagyunk a világ legjobb borával idegen piacokat keresni, míg saját honfitársaink nem eszmélnek arra, hogy hálát adva a Magyarok Istenének, maguk fogyasszák ezt az egyedüli, nemes, mennyei Nektárt, addig boldogulni nem fogunk.

Szeretettel üdvözljük a Tokaji Hét alkalmával hozzánk érkező kedves vendégeinket, kérjük őket legyenek apostolai a saját Hazánkban elhanyagolt tokaji boroknak! A Tokajhegyalja csak akkor indulhat egy jobb jövő felé, ha magyar honfitársaink ezt felkarolják.

Miénk a munka, a többit a magyar fogyasztótól várjuk.

Mezőgazdasági rovat

Rovatvezető: **dr báró Waldbott Frigyes**
a Zemplénavarmegyei Gazdasági Egyesület elnöke.

Az állati fertőző betegségek elleni védekezés.

Irta: **Róth Lajos**, m. kir. főállatorvos.

A háboru utáni mostoha gazdasági viszonyok parancsolólag szükségessé tették, hogy a tömegesebb elhullásokat okozó fertőző állati betegségekkel szemben részint hatósági beavatkozással, részint a tudományos kutatások fegyvereinek minden igénybevehető eszközeivel felvértezve védekezünk. Az állatorvosi tudomány legujabb időben való rohamos előrehaladásával ezen tudományos kutatások eredményei az 1928. évi XIX. t.-c. és ennek végrehajtására kiadott 100.000 számú F. M. rendeletben, az állam anyagi érdekeinek tekin-

tetbe vételével, bizonyos határokon belül már megfelelően értékesítettek.

Ezen hatósági beavatkozások a különböző fertőző betegségek természetének és elterjedésének megfelelő kisebb-nagyobb forgalmi korlátozásokban, az állatok leölésében és az ezeket követő tisztogatás és fertőtlenítés végrehajtásában nyilvánulnak, mely intézkedések főleg a fertőző betegségeket okozó ragályanyag továbbhurcolásának megakadályozását, illetőleg megsemmisítését célozzák. E beavatkozással sikerült is megfelelő eredményeket elérni olyan fertőző betegségekkel szemben, melyeknek ragályanyagai a további fejlődésükre és szaporodásukra alkalmas feltételeket az élő szervezetben találják meg, míg a szabadba kerülve, hamar tönkremennek. Ezen uton sikerült egyes betegségeket Magyarország területéről teljesen kipusztítani, mint a keleti marhavészt, a ragadós tüdőlobot, sőt a legutóbbi Földmívelési Értesítő adatai szerint, takonykórtól is mentes ezidő szerint az ország területe.

Erzsébet Királyné Szálló

a zempléni gazdák találkozó helye

Budapest, IV., Egyetem-u. 5.

100 modern kényelmes szoba. — Liftek. Központi fűtés. Hideg-meleg folyóvíz

**Az Erzsébet pincében
egypincér rendszer!
Menü 1.60 pengő.**

Máskép áll a helyzet azonban az ugynevezett talajbetegségeknél. A fertőző betegségben szenvedő állat testében rengeteg mennyiségű ragályanyag képződik, melyek részint a test váladékaival, részint az elhullás után felbontott vagy oszlásnak indult testrészeivel kijutnak a szabadba és ott kedvező talaj és időjárási viszonyok között nem pusztulnak el, hanem tovább fejlődnek és szaporodnak, állandó kuforrásai lesznek a betegség spontán fellépésének. Így a lépfenét okozó baktérium spórás alakja évekig ellenáll az időjárás viszontagságainak, melyek a takarmánnyal és ivóvízzel az állati szervezetbe jutva a bél alkális tartalmában kicsiráznak és benyomulnak a bél falának nyirokréseibe, majd a vérbe és elárasztják az egész szervezetet. Hasonló ellenálló képességgel bírnak a sercegő üszök, sertésorbánc és általában a vérömléses septicaemia gyűjtő elnevezés alatt ismeretes betegségek okozói, melyek a szabad természetben rendkívül el vannak terjedve és hasonlóan, mint a lépfene baktériumai, az állati szervezetbe jutva fejtik ki megbetegítő hatásukat. Vannak azután olyan baktériumok, melyek az állati szervezetben saprophyta módra élhetnek anélkül, hogy egyideig megbetegítő hatást fejtenének ki, de bizonyos külső körülmények hatása alatt,

rendesen a gazdaállat szervezetének legyengülése folytán, virulensekké válnak és megbetegítik az állatot. Ezek az ugynevezett facultative pathogén baktériumok, melyek már a fertőzés tekintetében szintén veszélyesekké válnak a környezetre. Végre megemlíthetem még a fertőző betegségek spontán fellépésének azon módját, mikor a betegségen átment és egészségessé vált állatok még hónapokig, sőt évekig hordozhatják magukban a ragályanyagot és mint virusgazdák, hosszú időn keresztül szolgáltathatnak okot más állatok megbetegítésére. Így a ragadós száj- és körömfájáson átment állat körömglyájában vagy járványos elvetélnél a méhben hosszú ideig virulens állapotban fellelhetők a kórokozó anyagok.

Ezen utóbb említett esetekben a hatósági beavatkozással bár sikerülhet a betegség elterjedését megakadályozni, de annak spontán fellépése, a környezetre való közvetlen veszélye nem kerülhető el.

Ma már az állatorvosi tudomány olyan eszközökkel rendelkezik, hogy az utóbb említett esetekben is a legmegbízhatóbb munkásságot tudjuk kifejteni és kellő időben való alkalmazásával az állatok tömegesebb elhullásának gátat tudunk vetni és ez által nagy nemzetgazdasági értékeket tudunk

Behyna Testvérek

Sátoraljauhely

Ajánlja dusan felszerelt raktárából a legolcsóbb árak mellett

mindennemű vasárut, mezőgazdasági gépet, tejeskanákat, cséplésre mindennemű műszaki cikket, eredeti S. K. F. golyóscsapágyat, traktor és motor hengerolajat, gépkenőolajat, gépszirt, szerszámokat, konyha-, szivattyu-, fürdő és villanyfelszerelést, bőr és kátrány tetőlemezt, kocsikenőcsőt, portland cementet s legelsőbbrendű fűszeráruit.

megmenteni. Ezen közismert védekezési eljárás a fertőző betegségek elleni védőoltás.

A védőoltóanyagok előállításával foglalkozó intézetek a legtudományosabb felkészültséggel és állami felügyelet mellett állítják elő a különböző fertőző betegségek ellen a betegség megelőzésére, a beteg állatok megmentésére vagy ezen beteg állatok közvetlen környezetében lévő veszélyeztetett állatok megvédésére szolgáló oltóanyagokat. Maga a legújabb állategészségügyi törvény is bizonyos esetekben a lépfenével és sercegő üszökkal veszélyeztetett területeken hatósági beavatkozással teszi kötelezővé a védőoltást, sőt az oltásból eredő elhullásokért kártérítést is nyújt. Egyebekben pedig az állattartó közönség elhatározására és megértésére bizza, hogy az oltásokat saját jól felfogott érdekükben állataik megmentésére értékesítsék.

Zemplén vármegye területén a múlt év folyamán lépene elleni védőoltásban részesült 8548 drb szarvasmarha, 1155 drb ló és 5040 drb juh, melyek közül elhullott 3 drb szarvasmarha, de ezekből 2 drb már előzőleg fertőzésgyanújában állott. Sercegő üszök ellen 884 drb növendék marha, melyek közül utólagos elhullás nem történt. Sertésorbánc ellen 6968 drb sertés, melyek közül az oltást követő 5 napon belül elhullott 6 drb

fertőzésgyanújában lévő sertés. Sertéspestis ellen szimultán oltásban részesült 11.203 drb sertés, ezek közül vészmentes udvarokban beoltatott 8358 drb és ezek közül elhullott 240 drb. Ezen elhullásoknál azonban figyelembe veendő, hogy a szerencsi járás 2 gazdaságának 690 drb beoltott sertésénél beltenyésztés folyt, mely utólag nyert megállapítást, minek következtében a sertések angolkórosak voltak és az ezek közül elhullott 184 drb sertés elhullásának legnagyobb részét a csatlakozó paratyphus és vérömléses septicaemia okozta. Beoltatott még a fenti módon 156 beteg, 428 lázas és 2261 drb látszólag egészséges sertés, ezek közül elhullott 118 beteg, 145 lázas és 10 drb egészséges sertés. Baromfikolera ellen vaccinás oltásban részesült 1072 drb egészséges és 1916 drb egészségesnek látszó, de már fertőzött állomány, az előbbieket közül utólagos elhullás nem történt, az utóbbiak közül az oltást követő 8 napon belül elhullott 20 drb. Azonkívül még a baromfidifteria ellen is történtek oltások a fentiekhez hasonló eredménnyel.

Ezen szép eredményeket szemléltetően feltüntető védőoltásokat legnagyobb részben a nagyobb birtokosok vették igénybe, viszont a kisgazdaközönség ezen szép eredményeket még ma sem

Magyar

Általános Hitelbank

Alapított: 1867.

Központ: BUDAPEST, V., DOROTTYA UCCA 5.

SÁTORALJAUJHELYI FIÓK: WEKERLE TÉR 6.

**Minden bankszerű művelet lebonyolítása.
Kompenzációs üzletek. — Idegen pénzek vétele. — Utazási csekkek beváltása.**

Fiókok és szerződéses viszonyban lévő intézetek minden nagyobb vidéki városban.

tudja kellőleg méltányolni és bizonyos elfogultsággal és tájékozatlansággal viseltetnek az oltásokkal szemben. Ezért mindazon egyéneknek, akik hivatásuknál és állásuknál fogva befolyást képesek gyakorolni ezen előítéletek leküzdésére, oda kellene hatniok, hogy e téren mulasztás ne történjék. Ilyen egyének az állami és helyhatósági állatorvosok, mint az állategészségügy hivatott vezetőin kívül a községi jegyzők, valamint a községi tanítók, akik ez által nagyban hozzájárulhatnak a fertőző állati betegségek elleni védekezés előbbreviteléhez.

Zemplén vármegye vízszabályozó társulatairól.

Irta: **Szeszlér Ödön** igazgató-főmérnök.

A vizek kártételei ellen való védekezés Zemplén vármegyének, földrajzi fekvésénél fogva mindenkor fontos feladatát képezte.

A folyókkal és patakokkal szabdalt ősi vármegyének lapályos része, amely a Nagy-Alföldnek északkeleti nyulványát alkotja, a hegyek lába és a Tisza folyó között terülven el, a vízszabályozási munkálatok végrehajtása előtt minden irányból elárasztásnak volt kitéve.

Minden év tavaszán, de gyakorta nyáron is a Tisza, Bodrog, Latorca, Laborc, Ung, Tapoly, Ondava és Hernád folyók árvizei borították el a sík vidéket, az árvizek levonulása után pedig tavakban, erekben, morotvákban és egyéb talajmélyedésekben rekedt vizek posványosították el a gazdasági művelésre váró területeket.

Az 1841—45. évi nagy árvizek pusztításai után a tiszamenti vármegyék a Tisza folyó szabályozását nagy eréllyel sürgetvén, a király Széchenyi István gróft tiszaszabályozási királyi biztossá, műszaki tanácsadójául pedig Vásárhelyi Pált nevezte ki.

Az ő nevükhöz fűződik a *Tiszaszabályozás*, hazánk mezőgazdasága szempontjából korszakot jelentő ez a nagy alkotás.

A Tisza-völgy ármentesítése a múlt század 50-es éveiben vette kezdetét és tulnyomórészen immár befejezést is nyert; ámde az a cél, hogy az ártéri földek rendszeres gazdasági művelés alá legyenek vonhatók, az ármentesítéssel még nem volt teljes mértékben elérhető, mert a hegyekben eredő patakok, valamint a domboldalokról lefutó és az árterekben termelődő csapadékvizek, az u. n. *belvizek* szabad lefolyásukban az árvédelmi töltések által gátolva lévén, a lapályokat elárasztással még mindig fenyegették.

Martinovits Márton

műszaki üzlete

Sátoraljaújhely

Kazinczy-utca 4 szám

Mezőgazdasági gépek és alkatrészek

Tejgazdasági felszerelések

Terményzsák, ponyva és gépszijak

FIAT-autóképv. autóalkatrészek és műszaki cikkek

Kül- és belföldi speciális autólajok

Belföldi szén és kocsz

„Fanto“ benzinkut!

„Cordatic“ autógumik!

Elkövetkezett ezért a nagy vizimunkálatok második csoportjának kivitelre juttatása, amelyet általánosságban *belvyszabályozásnak* nevezünk és amely megfelelő számú és méretű zsilipeknek, szivattyutelepeknek és csatornáknak létesítése útján a belvizek rendszeres levezetését és a mocsarak lecsapolását célozza.

Ma már ez a munkacsoport is befejezéséhez közel áll.

Míg a Tiszának és mellékfolyóinak szabályozása állami feladat, az ármentesítés és belvyszabályozás munkája egyes érdekeltségi csoportokból alakult u. n. *vizitársulatokra* hárul. A vizitársulatok önkormányzattal rendelkeznek, állami felügyelet alatt állanak, építkezéseiknek, viziműveik fenntartásának, szivattyutelepek üzemének és az adminisztrációnak költségeit a társulati tagok fedezik és pedig oly módon, hogy a társulatok évenként vízszabályozási járulékokat vetnek ki és ezeket az érdekeltség tagjai közadók módjára fizetik.

Integer Zemplén vármegyében több kisebb vízszabályozási érdekeltségen kívül négy nagy vizitársulat alakult, nevezetesen a *Felsőbodrogi Vízszabályozó Társulat*, a *Bodrogközi Tiszaszabályozó Társulat*, az *Alsószabolcsi Tiszai Ármentesítő Társulat* és a *Taktaközi Belvizlevezető Társulat*,

Megalakult, működését azonban még nem kezdette meg a *Ronyva Bodrogvidéki Ármentesítő Társulat*.

A trianoni békediktátum következményeképpen a *Felsőbodrogi Vízszabályozó Társulat*, amely az Ondova és Tapoly folyó völgyének ármentesítése céljából Töketeres székellyel alakult, ezidő szerint egész terjedelmében a csehek által megszállott területre esvén, ismertetését e helyen mellőzendőnek vélem.

Csonka Zemplén vármegye területén működő vizitársulatainkat, — helyszüke miatt csak dióhéjban foglaltan —, a következőkben ismertetem.

A *Bodrogközi Tiszaszabályozó Társulat* a vármegye délkeleti, a Tisza, a Bodrog és a Latorca folyók által határolt részének, az u. n. *Bodrogköznek* árvizek ellen való megvédése céljából az 1846. évben alakult. Árterét töltések veszik körül, amelyek hossza a Tisza mentén 77 km. a Bodrog mentén pedig 76 km. Az árvédelmi töltések kiépítése után belvizeit is szabályozta a társulat, amely célból 339 km. hosszasságn csatornahálózatot létesített és megépítette a felsőberecki, karádi és törökéri zsilipeket, az azokkal kapcsolatos szivattyutelepeket, majd a ricsei szivattyutelepet is.

Ennek a társulatnak eredetileg 157,082 kat. hold kiterjedésű árteréből ez időszerint 94,762

Adler Miklós

Sátoraljauhely

Gsemege
juhturó készítménye
közismert
az egész országban!

Köszönts bennem a hegyet, rétet
A Hegyaljai magyar népet!

kat. hold a magyar, 62,320 kat. hold pedig a csehszlovák állam területére esik.

A társulat székhelye Sárospatak, elnöke báró Sennyey Miklós.

A vármegye délnyugati részének az ugynevezett *Taktaköznek* árvizvédelmét az *Alsószabolcsi Tiszai Ármentesítő Társulat* látja el. Ennek a társulatnak 358,066 kat. hold kiterjedésű ártere fulnyomórészben a Tisza folyó balpartján, Szabolcs, Hajdu és Heves vármegyékben terül el, a Taktaköz a nagyártérnek Tisza jobbparti, tehát földrajzilag teljesen különálló 43,871 kat. hold terjedelmű része.

Az eredetileg „Tisza-Dobi-Társulat” elnevezésű vizitársulat az 1845. évben alakult meg: Tokajtól Tiszalucig terjedő tiszajobbparti árvédelmi töltéseit az 1852—1859. években építette ki, majd az 1907—1911. években a Mádi pataknak, a Szerencs pataknak és egyéb u. n. külvizeknek a Tisza folyóba való levezetése céljából létesítette a Szerencstől Tiszalucig terjedő u. n. Takta csatornát.

A társulat székhelye Debrecen, elnöke gróf Andrassy Sándor.

A Taktaköz ármentesítése a Tisza folyó védgátjainak megépítésével megoldást nyert ugyan,

ámde a mélyebb fekvésű területeket mégsem lehetett rendszeres gazdasági művelés alá vonni, mert a tokaj—tarcal—mádi hegyekről lefutó külvizek és magán a Taktaközön keletkező belvizek ezeket a területeket csapadékdus évszakokban elárasztották. Ennek következtében a szántóföldek tavaszi megmunkálása többnyire csak május végével volt elvégezhető, a termés beérése csak a júliusi rekkenő melegben következett be s így a növényzetet igen gyakran hóguta érte. Ugyanazon okból a kaszálók és legelők is silány minőségűek voltak.

Ezen a káros helyzeten segitendő az érdekeltek az 1914. évben megalakították a *Taktaközi Belvizlevezető Társulatot*, amely a háború és az azt követő kedvezőtlen viszonyok miatt tulajdonképeni működését csak az 1920-ik évben kezdte meg.

A mintegy 18,000 kat. hold kiterjedésű belvizártérben lévő mocsarak kiszáritása és a belvizek rendszeres levezetése céljából a társulat ezideig 160 km. hosszúságú csatornahálózatot létesített, megépítette a taktaföldvári és taktakenézi szivattyutelepeket, a taktaföldvári, prügnyi, taktakenézi és tiszadobi zsilipeket, Tarcal és Taktaszada községek határában pedig kisebb szivattyu-

Élőállat, műtrágyák, csávvázó és csümölcsvédelmi szerek, P é t i s ó DOMÁNY JÓZSEF, MISKOLC

Széchenyi ucca 15-17.

Telefon: 8-25.

Szénsavas takarmánymész legolcsóbb beszerzési forrása.

telepeket helyez időnként üzembe. A társulat tervbevett vizimunkálatait még nem fejezte be.

Az eddig végrehajtott belvizszabályozási munkálatok kivitelre juttatása óta a Taktaköz mezőgazdasági, egészségi és közlekedési viszonyai lényegesen megjavultak.

A társulat, amelynek elnöke *br. Harkányi János*, tervbe vette, hogy a belvizlevezetési munkálatok befejezése után, jelenlegi kcdvezőtlen gazdasági viszonyok remélt javultával az öntözést is feladaiává fogja tenni, hogy ily módon az érdekelttség az aszályos esztendők okozta károsodásoktól is mentesüljön.

Árpádkori fák a Tiszafenékben.

A Széchenyi hajózással kapcsolatosan felvett felső Tiszameder szabaddá, illetve hajózhatóvá tétele érdekében már évek óta folyik a Tiszamedernek a régi partszakadások által bedöntött, vagy árvizek által lehordott évszázados törzsektől való megtisztítása.

Vármegyénk területén, Cigánd és Tiszakarád községek határában említésre méltó eredménnyel járt e munkálat. Legutóbb is egy 200—220 cm

átmérőjű és 27—30 méteres sima törzsszel bíró hatalmas, évszázados tölgyre bukkantak. Az évgyűrűk megszámlálásából a törzs kora 600—650 évre becsülhető. Hozzászámítva még azt a pár száz évet, amit a törzs a víz alatt töltött, egész határozottan állítható, hogy Árpádok-korabeli tölgygel állunk szemben,

A kiemelt fa egészségi állapota teljesen kifogástalan, csupán az úgynevezett szijács réteg (az utolsó 10—15 év gyűrűje) ment tönkre, míg a geszt (a törzs belső része) teljesen sötétbarna színt nyert és acélkeménységűvé lett. Különösen érdekes a kiemelt törzsek közül a régebb idő óta eltemetett szilfának az anyaga, amely igen jól impregnálódott s gyönyörű rajzolataival, színével és acélkeménységével a külföldi mahagóni fákkal is felveheti a versenyt.

Ezen értékes „leletre” felhívjuk az illetékesek figyelmét s kérjük, hogy az érdeklődőket tájékoztassák az érdekes eseményről.

Hirdessünk a

„Zempléni Gazdá”-ban

KLEIN KÁLMÁN

új megnagyobbított uri és női

divatáruháza

Sátoraljaújhelyen

Selyem, szövet, vászon, kelengye, szőnyeg
stb. közismerten kedvelt és legolcsóbb
beszerzési forrása.

Vidékre készséggel küld mintákat.

A porpácolás.

A gazdaközönség körében mindinkább elterjed a gálicos nedves csávázás helyett a porpácolás. — Igen sok gyakorlati adat igazolja, hogy a porpácolással, (de csak megbízható csávázószerekkel) vetőmagmegtakarítás érhető el, így megtérül a porpácoló-szerek ára, sőt nagyobb lesz a termés is, mert pld. az *Arzopác*, *Porzol*, *Tillantín* szárazpáccal csávázott mag egyenletesen, gyorsan kel ki, jobban telet át és üszögmentes lesz.

A porpácolás végrehajtása: A vetőmagvak pácolásánál már évek óta megszokta a gazdaközönség a forgódob használatát és ilyen forgódobbal lehet a csávázást a legjobban elvégezni. — A forgódobot egy használt petroleumos hordóból is könnyen el lehet készíteni oly módon, hogy a hordót tengelyre hozzuk és bakra állítjuk. — A forgódob tehát a legolcsóbban és legegyszerűbb eszközökkel is elkészíthető. — A forgódob használatánál lényeges az, hogy a csávázó-szer finom szálló porát a csávázásnál dolgozó gazda, vagy munkás ne lehelje be, tehát forgatás közben a hordó nyílása mindig zárva tartandó. A csávázást egyébként a következő módon végezzük:

A forgódobba beöntjük a vetőmagot, hogy a hordónak $\frac{2}{3}$ -ad része legyen tele, vagyis a tengely fölött is legyen buza. — A beöntött vetőmagra porpácot öntünk, (*Arzopác*, *Porzol*, vagy *Tillantín-szárazpác*) a nyílást lezárjuk és 8—10 percig lassan forgatjuk a dobot, hogy a vetőmag a porpáccal egyenletesen bevonódjék. — Az így pácolt mag azonnal vethető, de hetekig is eltartható, ha a vetést később akarjuk végezni.

100 kg. buza, vagy rozs vetőmaghoz 20 deka porpác szükséges!

Tillantín-szárazpáccal, tekintettel higanyos összetételére, lehet és szükséges az árpát is pá-

colni. 100 kg. árpavetőmaghoz 30 deka *Tillantín-szárazpácot* adjunk.

Meg kell említenünk még, hogy 10 év alatt sok ezer gazda győződött meg az *Arzopác*, *Porzol*, *Tillantín* feltűnő jó hatásáról, ezért minden gazda saját érdekében ragaszkodjon ezekhez a bevált porpácoló szerekhez és ismeretlen, kellően ki nem próbált csávázó szerekkel ne veszélyeztesse termését.

A védett birtokok felett közfelügyelet gyakorlására a sátoraljaujhelyi kir. járásbiróság területére alakított helyi bizottság sátoraljaujhelyi beosztása.

A védett birtokok felügyeletéről és a védelemmel kapcsolatos végrehajtási és egyéb eljárásról rendelkező 16200/1933. F. M. sz. rendelet 3. §. első bekezdése értelmében a kir. biróság által kinevezhető bizottsági tagokat községenként beosztva a következőleg jelöli ki a közfelügyeleti bizottság a telekkönyvi hatóság egész területére nézve:

I. Karos, Karcsa, Kisrosvágy, Nagyrosvágy, Pácín községekre:

Dr. Barna Géza ügyvéd, Engelberth Rezső gazd. egyesületi titkár, Klein Andor bankigazgató.

II. Alsóberecki, Felsőberecki, Sátoraljaujhely, Rudabányácska, Széphalom, Hosszuláz községekre:

Dr. vitéz Bisztray László ügyvéd, Hellmann József uradalmi intéző, Répássy Károly a M. Á. H. sátoraljaujhelyi fiókjának főnöke.

III. Alsóregmec, Felsőregmec, Mikóháza, Mátyásháza, Vily, Vitány, Kovácsvágás, Vágáshuta, Füzérradvány, Füzérkajata, Pálháza, Filkeháza, Kisbózsva, Kishuta, Nagybózsva, Nagyhuta, Füzér, Füzérkamlós, Hollóháza. Pusztafalu, Nyiri községekre:

Dr. Eckmann János ügyvéd, vitéz Nádasdy József uradalmi intéző, László Ferenc szövetk. igazgató ny. vár. főszámvevő.

MAGYAR-OLASZ BANK

SÁTORALJAUJHELYI FIÓKJA

TELEFON: 70 ÉS 99 SZÁM

SÁTORALJAUJHELY KAZINCZY-U. 3. SZÁM

Foglalkozik a banküzlet minden ágával

Alaptőke és tartaléktőkék P 26.000.000

Szőlőgazdasági rovat.

Rovatvezető: Deák Andor szől. és borászati ker. főfelügyelő

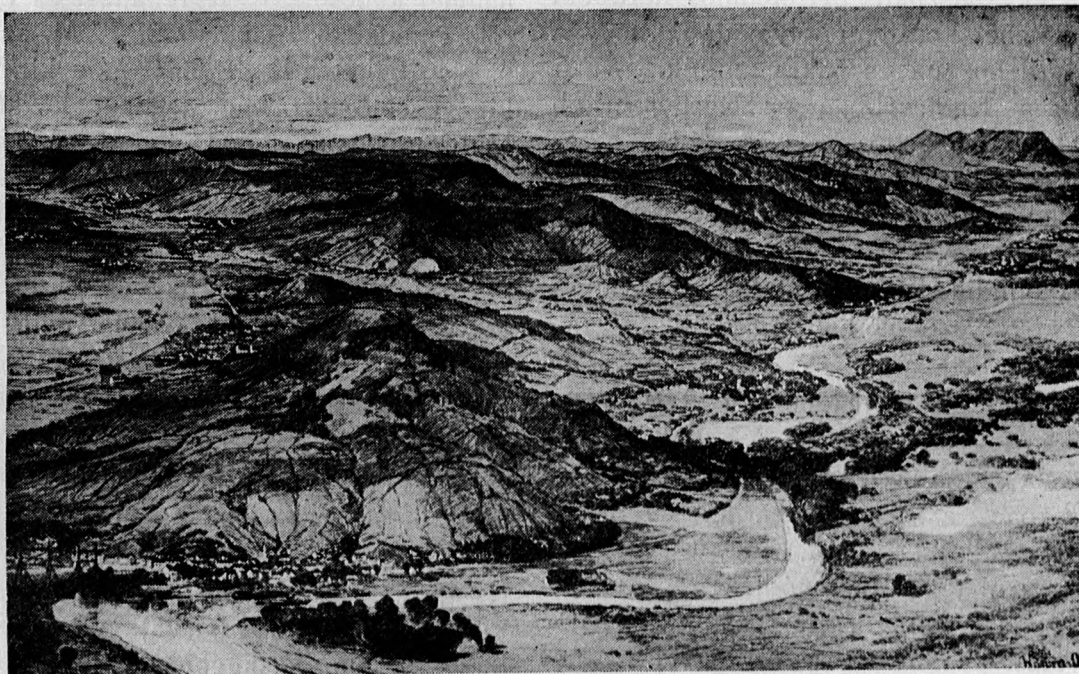
Tokajhegyaljai sziklapincék.

Irta: Deák Andor

Tokajhegyalja világhírűvét a borának köszönheti. Hogy miért terem éppen Tokajhegyalján a világhírű szamorodni és aszúbor, és miért nem más hazai vagy külföldi borvidéken, az megmagyarázható az alant felsorolt természetes tényezők segítségével, melyek közt nem kis szerep jut a tokajhegyaljai sziklapincéknek is. Tokajhegyalja, mint azt a mellékelt látkép is mutatja, Magyar-

3. a szőlőre kedvező éghajlata,
4. Furmint, Hárslevelű és Muscat Lunel szőlőfajtái,
5. alacsony törzsű szőlőművelési módja,
6. késői szüretelése,
7. különleges borkezelési eljárása,
8. kiváló minőségű sziklapincéi,
9. sajátos nagyságu, 136—146 literes „gönci” hordói és végül
10. a Tisza, Bodrog és Takta folyók közelsége.

A felsoroltak között szerepel tehát a tokajhegyaljai sziklapince is mint olyan tényező, mely nélkül a Hegyaljai bor csodálatos aromája nem jöhetne létre.

HEGYALJA LÁTKÉPE.

Lent a tokaji hegy, lábánál a Bodrog folyó, amint az alsó bal sarokban látható Tiszába ömlik.
Felső jobb sarokban a sátoraljai helyi Sátorhegy.

ország északi felében, Zemplénnvármegye szerencsi, tokaji, sárospataki és sátoraljai helyi járásában s egy kis részben Abauj megyében (Abaujszántó) terül el s mint ilyen a szőlőégöv legészakibb határán fekszik, amely határon túl már sehol sem találkozunk szőlőkultúrával. S hogy mégis itt terem a világ legkiválóbb, legprimább bora, azt az alábbi természeti és művelési viszonyok szerencsés összműködése, összejátszása okozza és pedig a Tokajhegyaljának

1. a vulkanikus származású, szőlőnek való talaja,
2. a magas Kárpátok övezte prima déli fekvése,

Tokajhegyalján a nyert must illetve bor az ugynevezett gönci hordókban tartatik, melyeknek ürtartalma 136—140 liter között váltakozik s így a Tokajhegyalja pincéi is ezekhez mérten vannak, leginkább a sziklákba vágva, építve. A pincék legtöbbször keskenyek és nem magasak, átlag 180 cm. magasak, 250 cm. szélesek és mélyen, 15—25 méternyire vannak a föld alatt, illetve a kőporba vagy sziklákba vágva, csak ahol omlós a szikla, szokták kiboltozni kővel. Ilyen rendszer mellett a pincék kitünők, hőmérsékleti ingadozásnak nincsenek kitéve; ágai sokszor labirintus szerű összevisszaságban terülnek el, néha egy-két emelet is egymásra építve található. A

sziklákba vájt pincék nincsenek kiboltozva, különben pedig a legtöbb faragott kövekkel van kirakva. A tokajhegyaljai pincék inkább hidegeknek, mint melegeknek mondhatók, de hőmérsékletük állandó szokott lenni: vannak 4—6 C., 6—8, 8—10 és 10—12 C. fokos pincék; a borok eltartására kitünőek a 4—6 és 7—8 C. fokos pincék, ezekben fejlődik lassan és egyenletesen a tokajhegyaljai aszu és szamorodni bor és ezekben fejlődik ki lassan, évek hosszú során át igazán a tokajhegyaljai borok felséges aromája, zamata és karaktere. A tokajhegyaljai pincék levegője üde, tiszta s a kincseket érő boroktól szinte illatos. Szellőztetésük az ugynevezett „léleklyukakon“ keresztül történik, melyeknek a föld felszínére szolgáló nyílásait vasrácsok, vagy kéményhez hasonló kövek takarják. A pincék levegőjének frissen tartásához nagyban hozzájárulnak a bejárati rácsos ajtók is, melyek a pincék levegőjét állandóan cirkulációban tartják. Az ilyen pincékben fejlődik igazán kifogástalanul a tokaji bor s ezekben lesz aromás és illatos. Már más borvidéki, nem tokajhegyaljai jellegű pincékben nem kapják meg a tokaji borok a jellegzetes aromájukat, ép ezért a tokajhegyaljai szamorodni és aszu borokat csakis a tokajhegyaljai kiváló minőségű

sziklapincékben tanácsos tárolni, éveken át érlelni, természetükhöz mérten darabban tartani és ritkán, de a kívánt időben fejteni, szűrni és deríteni.

Megvalósult a szőlősgazdák egységes frontja.

A magyar szőlősgazda társadalomnak régi kívánsága vált valóra e napokban a Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesületének és a Szőlőbirtokosok Országos Szövetségének az egyesülésével. Először a szövetség tartott formális közgyűlést Lázár Miklós országgyűlési képviselő elnöklésével, majd az Egyesület közgyűlésére került sor. A közgyűlésen báró Waldbott Kelemen elnökölt, aki kifejtette, hogy a magyar szőlősgazdák nyomasztó problémái *csak egységes összefogással oldhatók meg* és ezért volt szükség az erők egyesítésére, a szőlősgazdák megszervezésére.

A földművelésügyi miniszter képviselőletében Barcza Ernő h. államtitkár kifejtette, hogy a két érdekképviselőlet egybeolvadása teljes mértékben fedi a miniszter intencióit és *a fuziót örömmel üdvözli a földművelésügyi kormány is*. A mai nehéz időkben nagy szükség van közös munkára. A

Báró WALDBOTT KELEMEN

szőlő- és pincegazdaságában

Tolcsván

k a p h a t ó k:

aszu-, édes és száraz

szamorodni borok.

szőlősgazda társadalomnak arra kell törekednie és azt kell elérnie, hogy ebben az országban ne lehessen többé 3—6 filléres borár. Ezután báró Waldbott Kelemen ismertette a megvalósított egyesülés célkitűzéseit, majd bejelentette, hogy az eredményesebb munka elérése céljából *szakosztályokat* alakítanak, amelyek hivatva lesznek a különböző kérdéseket megtárgyalni, ezenkívül megszervezik *a községi bizottságokat* is, amelyek lehetővé teszik, hogy szélesebb rétegeket vonhassanak be a munkába. Lázár Miklós országgyűlési képviselő az egyesülés fontosságát méltatta, majd a jövő programjára utalt. Meg kell változtatni *a régi pénzügyi törvényeket*, mert a szőlősgazdák boldogulása csak így remélhető. *Az italmérési ügyek sürgősen revízióra szorulnak.* Az adózás rendezésével nemcsak a szőlősgazda társadalom nyer, hanem nyer az állam is, mert a fogyasztás emelkedik és ezáltal helyreáll az adófizetők fizetési képessége is. Emelni kell *az alacsony fogyasztási fejkvótát és meg kell szüntetni az antialkoholista propagandát.* Nem szabad háttérbe szorítani a külföldi államokkal kötött kereskedelmi szerződéseket *a magyar bortermelés érdekeit üvegházi iparunk érdekében*, mert az ország összes lakosságának egynolcad része szőlőművelésből él. Baross Endre gazdasági főtanácsos a

fuziós tárgyalásokat ismertette, Reizmann Zoltán pedig az új alapszabályokat terjesztette elő s ezek után a közgyűlés kimondotta a két egyesület egybeolvadását.

Az új egyesület elnökéül báró Waldbott Kelemen választották meg. Tiszteletbeli elnök gróf Zselénszky Róbert, társelnök Lázár Miklós, ügyvezető alelnök dr. Baross Endre lett. A választások után Reizmann Zoltán ügyvezető-igazgató foglalkozott a szőlősgazda társadalom aktuális problémáival és az orvoslásra váró sérelmekkel. Többek között vázolta a szőlősgazdáknak azt a kívánságát is, hogy Ausztriába a kormányhoz lehetnének tennie *a magyar minőségi borok kivételét*, majd sürgette *a szeszkerítés végleges és a szőlősgazdákra nézve kedvező rendezését.* A gyűlésen többek között *a borfogyasztási adó teljes eltörlését sürgették*, szóvá tették a termelői kimérési engedélyek megszerzésének nehézségeit, majd több, a szőlősgazdákat közelről érdeklő határozati javaslatot terjesztettek elő.

A július 2.- és 3.-i országos vásár 16.- és 17.-ére helyezett át az állatdíjazás miatt.

A HEGYALJAI HÉT érdekessége

Tokajhegyaljai Bortermelők Pincészövethazája állami ellenőrzés alatt

BORKIÁLLITÁSA

Az arany napsugaras cimkével ellátott gyönyörű palackokat már az egész világon ismerik

Látogassa meg mindenki a látványosság számba menő pavillont.

Tokaji szamorodni és aszabor készítése.

Irta : **Deák Andor**

A *szamorodni bor* (egyedül álló páratlan termés) akkor készül, amikor a szőlő jól ki van érve és a fürtökön aszu és töpedt szemek is mutatkoznak. Előfeltétele a jó szamorodni bor készítésének a késői szüret, minthogy a Tokaj-hegyalja borfajtaí Furmint, Hárslevelű is késő érésűek. Éppen ezért a kisebb szőlőbirtokosok rendszeresen október 20-án a nagyobb szőlőbirtokosok pedig október 28-án (Simon Juda napján) kezdenek szüretelni. A szüretelés fasajtárokba (5—6 liter) történik, ezekből a termést puttonokba öntik és ezek segélyével a szüretelő helyre hordják. Az így összehordott aszus szőlőfürtök taposózsákba kerülnek és három lábu taposókádban jól kitaposatnak. A kikerülő törkölyt egy másik kádba öntik és zsák nélkül jól megtapossák, mely eljárást megvágatásnak nevezik. Ennek célja, hogy az aszu szemek jól széjjelroncsolódjanak. A már megvágott törköly összegyűjtve egy harmadik kádba kerül s reá annyi már kitaposott jóminőségű új mustot öntenek, amennyi ezt jól

ellepi. 8—10 órai állás után a törkölyös must ceFRE zsákba jut, újra kitapossák és végül kisajtolják; az így nyert mustot gönci hordóba öntve erjedésnek vetik alá és erjedés után mint szamorodni bort a tokajhegyaljai hideg pincékben legalább 3—4 évig érlelik s kezelik.

Az *aszabor készítése*: Tokajhegyalján a szőlőt csak aszuszedés céljából szokták megválogatni, mely kétféle módon történik és pedig néhol szüretelés közben külön edényekbe szedik az aszuszemeket, másutt meg a leszüretelt szőlő a válogató asztalra kerül s itten szedik ki az aszuszemeket a szőlőfürtökből. Jó években készítenek csak aszút, mert ilyenkor — ha a szőlő érése jó előrehaladt — szeptember hó körül pár napi esőzés után a szőlőbogyók megduzzadnak, megrepednek és rajtok a botrytis cinerea penész gomba kezd fejlődni, a repedéseken a bogyók víztartalma lassan párologásnak indul s magán a bogyón pedig a nemes rothadás jelei kezdenek mutatkozni, minek folytán jó száraz idő és hosszú ősz mellett a bogyó aszuvá válik, melyeket szüretkor aszukészítés céljából összeszoktak szedni.

Az aszuszemeket egy kádba gyűjtik össze s ebben zsák nélkül péppé jól kitapossák. A pépre annyi jó minőségű mustot vagy ó-bort öntenek,

M. Kir. Állami Közpince

Sátoraljaujhely

A tokajhegyaljai szőlőbirtokosok borainak
 okszerü és szavatolt tárolása s kezelése

csekély díj ellenében.

Hordó és palackborok árusítása kicsinyben és nagyban.

Kivánatra árjegyzéket is küld a Közpince Kezelősége.

Telefon 122.

hogy az jól felhiguljon és az így nyert aszus-cefrét 8—16 órai állás után zsákban kikapossák és a visszamaradt aszutörkölyt kisajtolják.

Ha 2, 3, 4, vagy 5 putton aszuszemből készült pépre annyi bort öntünk, hogy abból egy gönci hordó (136 liter) aszubor lesz, akkor azt 2, 3, 4, vagy 5 puttonos aszunak nevezik.

Ha a kipréselt bor törkölyére újbort öntenek s 14—16 óra állás után kisajtolják, az így nyert bort, aszu fordításnak nevezik. Ha a jó kövér öszszeszedett aszut egy kádba öntik és a kád fenekébe egy ludtollat (mint levezetőcsövet) alkalmaznak, a lecsepegő sűrű cukros folyadék összegyűjtetvén — essenciának nevezetik.

— A **harmadik, vagy másként „keverő” kapálás** elvégzésének ideje június második, július első fele. Az idén a természet, más évekhez viszonyítva, két-három héttel is előbbre van s így a permetezések, kötözés, hónaljzás is a rendesnél hamarabb végzendő el. A harmadik kapálást nem végezzük mélyen, inkább csak egyenletesen, a talaj felső 5—10 cm-es rétegét megkeverve s csak ott vágva mélyebbre, ahol az a gyomok gyökereinek, földalatti indáinak kiirtása céljából feltétlenül szükséges.

Lévay Gábor pincészetéből Tálya

(Tokajhegyalja)

elsőrangu aszuk,
s z a m o r o d n i
és pecsenye borok
napi áron kaphatók.

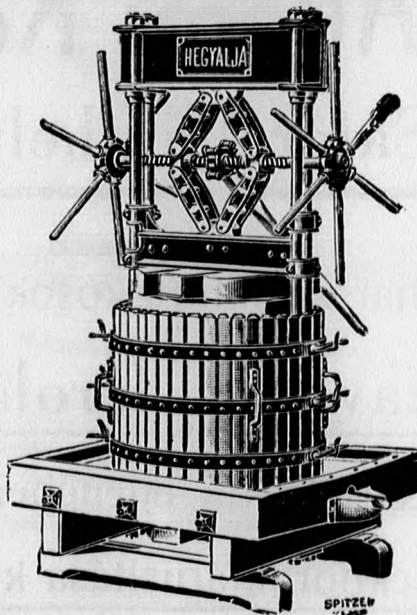

Régi cég, tessék bizalommal megkeresni.

Szilági és Diskant motor és gépgyára M I S K O L C

Borsajtó típusok:

Acélorsós
Könyökrendszerű
Viznyomású
Archimedes
folytonműk.
erőhajtásra.

Szőlőzúzó típusok:

Hullámos hengerű
Rovátkolt hengerű
„Villám”-szőlőzúzó
és bogyózó
Törkölytépő.

Egyéb gyártermények:

Gőzekealkatrészek: Fowter, Ustron, Heucke, Kemna stb. gőzekékhez raktárról.
Szab. fatüzelésű generátorok szívógázmotorokhoz (közel 100 drb. üzemben).

Nyersolajmotorok és nyersolajtraktorok.

Modern autó- és traktorjavító üzem.

KNOPFLER JENŐ ÉS FIA

TERMÉNY-, MAG- ÉS GYAPJUKERESKEDÉSE

S Á R O S P A T A K

TELEFON SZ.: 60.

A Fantó Egyesült

Magyar Ásványolajgyárak R. T.
budapesti cég bizományosa.

Szalai Barkóczy István kartelenkívüli

berentei szénbányája képviselője.

**A legmagasabb napi áron
vásárol** mindenféle terményt, lóhere-lucerna-
magot, repcét és egyéb magvakat.

Előnyös áron szállít: adómentes és
adózott petrolumot, gázolajat, autó- és traktorolajat,
kocsikenőcsöt, gépszirt s minden e szakba vágó cikket.

Olcsó áron kedvező feltételekkel ajánl 3800 kaloriás, itteni uradalmak
által már kipróbált és jónak talált

cséplési és egyéb szenet.

Zsák, vizmentes ponyva eladás és kölcsönzés.

VETŐMAGVAK ELADÁSA!

Baromfitenyésztési rovat.

Rovatvezető: dr. Szén József esperes-plébános.

A baromfiak vándoroltatása.

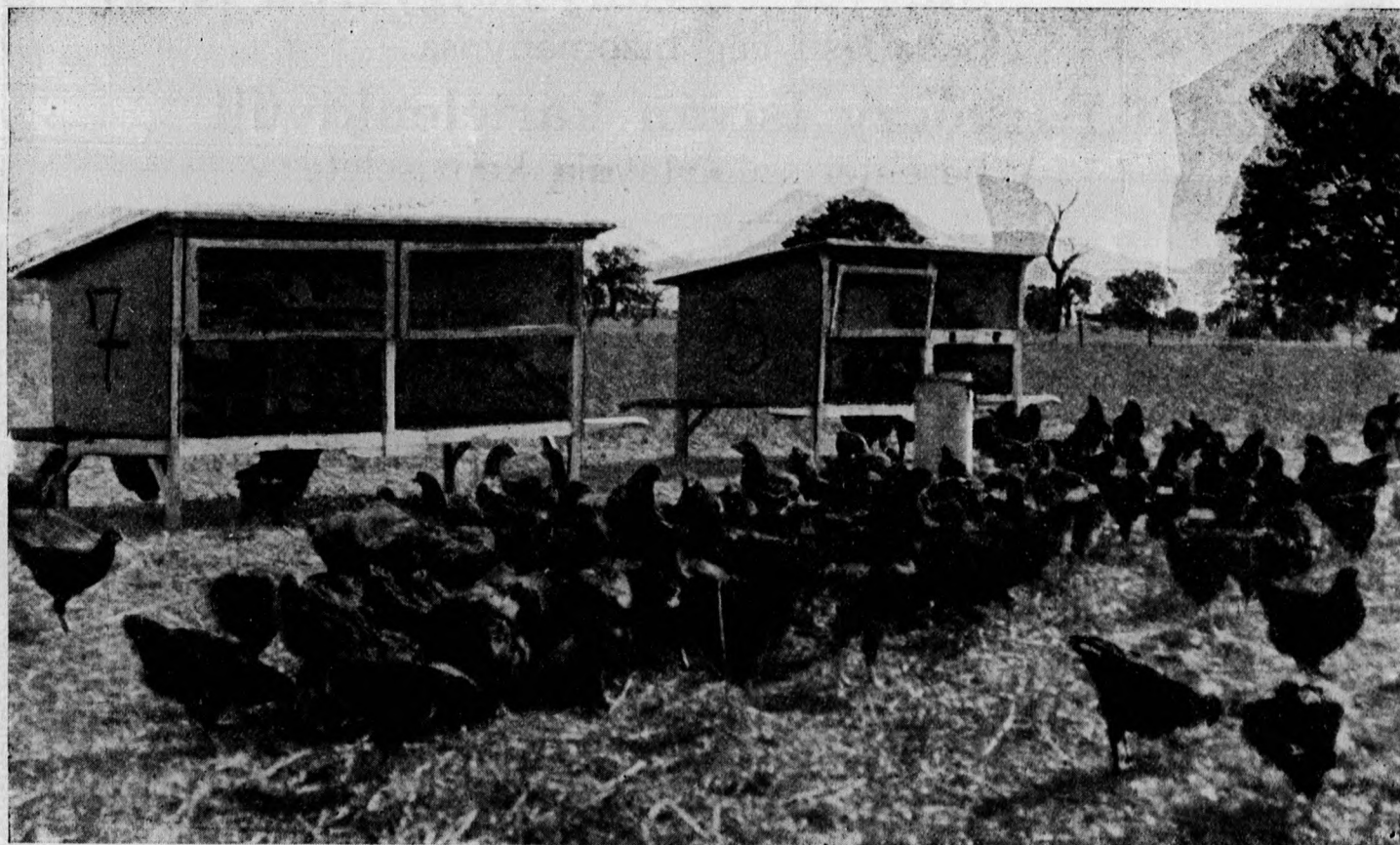
Irta: **Báró Waldbott Frigyesné.**

Mindenki iparkodik takarékosan gazdálkodni. A baromfitenyésztőnek is nagyon kell vigyázni, hogy rá ne fizessen munkájára. Az aprólék és tojásarak nagyon estek az utóbbi időben, viszont a takarmány, különösen a baromfitenyésztés szempontjából annyira fontos fehérje tartalmu póttakarmány ára még mindig magas.

Ilyen árviszonyok mellett, különösen, ha a takarmányt vásárolni kell, a baromfitenyésztő évi mérlege csakis veszteséggel zárulhat. Ezt megakadályozni a baromfiak vándoroltatásával lehet. Erről először külföldi szaklapokban olvastam. Azután én is kipróbáltam, hogyan tudnám kihasz-

nálni a természetadta lehetőségeket. A mező, tarló és árterületek tele vannak rovarral, melyek a baromfinak a természetes és ingyen fehérjét adják. Csak a baromfit kell kiszállítani és meg van oldva a póttakarmány kérdése. A szállítás hordozható ólakban történik. Sokkal gazdaságosabb, ha az ólakat kerekre építjük, mert így kevesebb munkaerőre van szükség. Először csak 15 kisebb ólall kísérleteztem s csak a fiatal állatok vándoroltak. A következő évben már a két éves állatok is kikerültek nagyobb ólakban, melyeknek mérete $3 \times 1\frac{1}{2}$ m. volt.

Mikor az állatok már kinn voltak, megfigyeltem, hogyan viselkednek. Ahogy reggel az ólajtót kinyitjuk, először a kavicsokhoz rohannak, majd bogarászni indulnak. A sáska kedvenc csemegéjük, de közben füvet, lóherét és gyommagvakat is csipegetnek, sőt még a mezei egeret is megfogják, szétszedik és jóízűen elfogyasztják. Vizről termé-

Dr. báró Waldbott Frigyesné
rhode-island Red baromfiak bogarászni indulnak

szetesen gondoskodni kell számunkra. Estére kb. 50 lépés körzetben lelegelnek mindent s ezen a területen rovar már nem található.

Mielőtt az ólba térnek, kapnak egy kevés szemes eledelt. Miután felültek, az ólakat lezárjuk és kb. 100 lépéssel tovább visszük s másnap reggel friss legelőn folytatják gazdaságos munkájukat. A vándorlásnak azonban nemcsak az az előnye, hogy tavasztól őszig megtakarítjuk a takarmány nagy részét, hanem az is, hogy a növendék állatok gyorsabban fejlődnek, tollazatuk szebb, fényesebb, hamarabb kezdenek tojni, tojásuk sárgája élénkebb színű és a tojás jobb ízű a természetes fehérje tartalmu tápláléktól. Az öreg tyukok pedig hamarabb átesnek a kotláson.

Közben a baromfitelep üresen áll. Tanácsos ilyenkor mindent rendbe hozni, alaposan fertőtleníteni, meszelni. A kifutókat felszántjuk s lóherével, zabbal vetjük be, így ősszel, ha a barom-

fiak hazakerülnek a nyaralásról, rendes, üde otthon várja őket.

Egyedüli hátránya lehet a vándorlásnak, hogyha a róka, ölyv és vércse rákap a szabadban lévő állatokra. Egy bizonyos százalék így elpusztul. De még ha őrít is állítunk az állomány mellé, akkor is elenyésző ez a kár a sok előnnyel szemben, ami a baromfiak vándoroltatásából származik.

Minden nagyobb baromfityénésztnök, aki a vándoroltatásra alkalmas területtel rendelkezik, ezt a módszert, több évi tapasztalatom alapján melegen ajánlom. Mert a jelenlegi gazdasági viszonyok között csak úgy lehet elképzelni rentábilis baromfityénésztsést, ha sikerül a termelési költségeket a lehető legalacsonyabbra szabni és ez csak a természetadta lehetőségeknek: az ingyenes takarmánynak messzemenő kihasználása által lehetséges. Csakis így lehet ráfizetés nélkül nagyobb-szabású baromfityénésztsést folytatni.

Dr. báró Waldbott Frigyesné
vándorló baromfiainak itatása

Gyümölcsészeti rovat.

Rovatvezető: gróf Széchenyi-Wolkenstein Ernőné.

Pomona,

a gyümölcsösök görög istennőjének legkedveltebb gyümölcsfája.

Írta: Gróf Széchenyi-Wolkenstein Ernőné.

Az almafa és ő mindig, amikor az ezeréves kalendárium holdtöltét jelez, Jupiter legkegyesebb engedelmeivel lerepül az Olympos hegyéről és végignyargal a világ minden táján!

Naplójában olvashatjuk:

„Ma 1933. október 3-án az ős Árpád országába repültem; végig néztem a sok nagy, exportra berendezett gyümölcsösöket, (gyönyörűek! kitűnően ápoltak! bámulatos eredmények tapasztalhatók az utolsó években, úgy a kezelés mint permetezés terén;)

megtekintettem Budapesten az Országos gyümölcskiállítás csarnokát (kiváló rendezés, óriásian nagy és szép gyümölcs példányok, szekszzerű csomagolás)

azután még beszerettem volna kopogtatni a m. kir. Földmívelésügyi Miniszterium kertészeti

osztályába és ott gratulálni az elért nagyszabású eredményekhez, de sajnos éjjel zárva volt.

Igy belefáradva a sok barangolásba, még felkerestem a világhírű Tokaj-Hegyalját, gyönyörködttem az ujhelyi, sárospataki és olaszi-i nagy gyümölcsösökben és azután végig repültem a Bodrog tündöklő pántlikája felett a törpegyümölcsöse által is közismert Bodrogkereszturra. Itt istennői szememmel végig seperve, sok szépet és jót (de sajnos itt-ott rosszat és csunyát) is láttam és mivel én a kicsi kerteket legjobban szeretem, (gyengéd anyai szeretettel) úgymint a jó anya legkisebbjeit) én egy kicsi kis kertben terebélyes almafa koronája alatt kerestem pihenőt.

A kertet fűzfakerítés választotta el egy másiktól. De jaj mily különböző e két kertecske!

Itt a legnagyobb gonddal ápolt, több méter-mázsa gyümölcsöt ígérő magas almafa közelében sok törpe gula, több alakfa és egy fiatal füzéren egy remek több mint félkilos alma. — Ott a kerítésen túl egy szegény öreg „rokkant”, beteges, ápolatlan, ágas-bogas koronával egynehány aprócska almával! elrettentően szomorú látvány!; mellette éhes, szomjas, csenevész kis törpefák, a melyeken csak a tetű uralkodik, a hangya lakmároz!

Dühbe gurultam! sirtam mérgemben! Hát

ASZTALOS BÉLA

festék és háztartási cikkek áruháza, építkezési anyag és denaturálszesz nagykereskedő

Főüzlet: Sátoraljauhely Petőfi-utca 1.

Fióközlet: Sárospatak Kossuth Lajos-utca 65.

Az alanti áruk jó és olcsó beszerzési forrása:

Építkezési anyag.

Festékárúk.

Autó és kocsilakkok.

Háztartási cikkek.

Pipereszappanok.

Vegyárúk, savak.

Fürdő- és kocsimosó szivacs.

Finom szarvasbőr.

HERNYÓENYV és KÁLISZAPPAN.

NÖVÉNYVÉDELMI SZEREK az összes gyümölcsfák és szőlők permetezéséhez.

Állattakarmány-mész.

Kefe, ecset, meszelő.

Petroleum, benzin, denaturálszesz, carbid.

Olajáru, gépszir.

Carbolineum, kátrány.

Padló-parkettfényesítő szerek.

Rovarirtó mérgek.

Nyers nikotin egyedárusító.

A KRAYER-EMAIL FESTÉK

fényes, olcsó, tartós és nem kényes.

még mindig akad ember ebben az országban, a hol a legszebb, legédesebb és legzamatosabb gyümölcs terem, aki nem akarja megérteni, hogy a gyümölcsfának szorgos nyesés, gondos kezelés, szerető ápolás kell?!; = — és manapság igen sok *permetlé* is kell!!

Egyszerre egy mély hang szólal meg felettem: „Szegény vén pajtásom, ne sóhajts oly nagyokat!”

A kerítés tulsó oldaláról felel valaki siránkozó hangon: „Hogyne sohajtanék, amikor látom, hogy neked mily jó dolgod van; az én urnóm pedig egy iszákos özvegy asszony, nem gondol másra, csak a pálinka lére.”

„Bizony szerencsétlen Malus barátom, itt csak szegény özvegy asszony lakik négy apró gyerekkel, napszámosnő, aki az urasági faiskolában dolgozván, onnan kap összel, egy-egy napszám fejében, fácskákat és permetező levelet. Tél előtt *Dendrint* használ a sok állati ellenség ellen; télen maga ritkítja, ifjítja és tisztítja fáit és még a legutolsó összezugszorodott levelet (az élősdi ösanyáknak tanyáit is leszedi és elégeti tavasszal és nyáron át használ vagy *mészkenlét arzóával* vagy *régálicós lét Sulfarol* és *Arzóával*; legádázabb ellenségeit pedig, a tetüket, *Nikotinnal* pusztítja), per-

metezőt is néhány fillérért kaphat kölcsön a községházán. Minden gyümölcsészetről szóló előadásra elmegy; a tanító ur utján kap kitűnő füzeteket és plakátokat a Földművelésügyi Minisztérium növényvédelmi irodájából. Az is hallatszik, hogy jövőre (mint már Szabolcsban divik) vándor tanárok, vándor kocsikon mindenféle szükséges szemléltető anyaggal felszerelve, fognak megyénkben is községről-községre járni; és talán a Rádió autón is minden községben oktató előadást fog tartani legjobb pomologusaink közreműködésével. De aztán lesz is mindenütt remek alma és más külömb gyümölcs szüret is! és urnóm adhat minden reggel gyerekeinek vitaminos gyümölcsreggelit, nem úgy, mint részeges szomszédnője, aki bort ad szegény kis iskolás fiainak, úgy hogy ezek az iskolában rögtön elalusznek!”

Erre én, Pomona, a görögök istennője, jogos haragomban felugrottam és felkiáltottam: hogy még egy évig várok, de ha azután sem hajtják végre drákói szigorral a gyümölcsfakézelési és permetezési törvényeket (a pénzbírságokat a legszegényebb iskolások élelmezésére felhasználva) akkor elküldöm ide az Olympias tetejéről a mérges Furiákat és más szörnyetegeket.”

Ha a görög istennő szavait szóról-szóra em-

BÁRÓ WALDBOTTFRIGYESNÉ

„ALICE-FARM“

BAROMFITELEPE

SÁTORALJAUJHELY

Ajánl eladásra :

Rhode Island tenyészkakasokat

Roueni és Pekingi kacsákat

Bronze pulykákat

Kiállításokon számos I. díj nyertese

lítottam, szólaljon fel az öreg almafa mérges ellen-
vetése is. „Mit? !! pogány furia és stb.!! Van itt
Trianon és stb.!! Majd lesz itten másképp is! Ezt
mondom én az öreg almafa, akinek bármily kri-
tikát békésen kell eltűrnöm, mégis csak a biblia
legelső lapján állok és minden gyümölcsnem leg-
értékesebbjét én képviselem.”

Sok tanulságos szó hangzott el holdtöltekor.
Remélem én, a szerző, hogy a *Hegyaljai Hét* alatt
is kezdet fog minden lelkes magyar és a magyar
gyümölcészetet ezentúl még erélyesebben fogja
pártolni!

— —

A mechanikai védekezés értéke az almamoly elleni küzdelemben.

Irta: Doctor Ödön.

Örömmel állapíthatjuk meg, hogy az utóbbi
időben hazánk gyümölcstermelésének helyzete fo-
kozatosan javul. Ezt főképpen a földmivelésügyi
kormányzatunk nagyszabású propagandájának és
anyagilag segélyezésének köszönhetjük. Sajnos azon-
ban, a kisgazdatársadalomra nézve még így is
nehéz terhet jelent egyelőre az új termelési ág
bevezetése. Ez alatt azonban nem a telepítési,
hanem a kezelési költségek értendők. A perme-

tező és egyéb védőszerek jelenleg még oly drá-
gák, hogy azokat csakis nagyobb és állandóbb
tőkével rendelkező termelő alkalmazhatja rend-
szeresen.

Vannak azonban szerencsénkre olyan olcsó,
u. n. mechanikai védekezési módok, — s hang-
súlyozni kell, a gyümölcstermelésben ez igen sok
van, — melyeknek alkalmazásával hosszabb ideig
mellőzhetjük a drága permetanyagokat.

Mechanikai védelem alatt azt az eljárást
értjük, midőn nem közvetve (pl. a legtöbb perme-
tezéssel), hanem közvetlenül a talaj leforgatásával,
avagy a kéreg megtisztításával, stb.-vel pusztítjuk
el az élősködő gombákat s a számtalan kártevő
rovarot.

Egyik ilyen veszedelmes ellenségünk az
évente 3 nemzedéket adó almamoly, melynek
hernyói az alma, körte és dió közismert férgese-
dését idézi elő s ezzel sokszor valósággal meg-
tizedeli termésünket. Életmódjával teljesen egyezik
a szilvát férgesítő szilvamoly hernyójának élete is,
s így az alatt tárgyalt védekezési módok e ro-
varra nézve is irányadók lesznek.

Legelső és egyben a legfontosabb védeke-
zési munka kora tavasszal (az alma és szilvamoly
hernyói április II. feléig maradnak telelő helyze-

Legolcsóbb beszerzési forrás

ifj. Klein Jakab
Sátoraljauhely

por, olaj és zománcfestékekben, butor és
épületvasalásban, cement, mész, gipsz, épít-
kezési anyagokban, mindenféle gazdasági és
háztartási cikkben, fűszer és csemegeáruban

**Férfi és női sző-
veteket, divatkel-
méket, vásznakat
és szőnyeget**

legolcsóbban

Brünner Lajos

nagyáruházában

vásárolhat

Sátoraljauhely

Horthy Miklós tér 16. szám

A „Hegyaljai Hét” tartama alatt vevőimet
a szigorúan szabott áraimból 7% enged-
ményben részesítem.

tükben) a törzsnek és a kérgesebb ágrészeknek megtisztítása. Tudniillik, az utolsó nemzedék hernyói már nem alakulnak át mollyá abban az esztendőben, hanem bebábozódva legnagyobb részük (cca 80 százalék) a fa kéregrepedéseiben alussza át a telet.

A tisztítás kéregkaparóval, avagy hasonló szerszámmal történik, úgy hogy minden olyan kéregdarabocskát lefejtünk a fáról, ami könnyen leválik. Erőltetnünk a kaparást nem szabad, mert úgy a fa élő, azaz vegetáló részét is megsértjük, népies kifejezéssel élve „megvérezzük.”

Ezekután a megkapart s a mohás, zuzmós részeket drótkefével alaposan átkeféljük. Mondani sem kell, hogy a kaparás előtt a fa alá terítünk egy ponyvát s a ráhullott kéregdarabkákat az alattuk telelő, számtalan fehér testű és világos barna fejű hernyókkal együtt megsemmisítjük.

Ha mindezt elvégeztük, úgy azokat a lukakat, bemélyedéseket, melyek valamelyikébe csak egyetlen hernyó is meghúzódhat, tapasszuk be földdel kevert kátránnyal. (1 és fél óráig szabadban főzzük ki a közönséges kátrányt folytonos kavarással közben s ezt egyharmad résznyi földdel keverjük jól össze.)

Sziromhullás után kezd már szemünkbe tűnni

(főleg az almánál, körténél, diónál) a kis gyümölcs férgesedése. Amint ezt észrevesszük, — amennyire lehetséges — a fáról kézzel szedegessük le, illetve a földről fel a barnás morzsalékot mutató, fonnyadó, férges terméskéket és semmisítsük meg azokat. Ezzel a munkával az első nemzedék javát elpusztíthatjuk s így a további szaporodásnak részben elébe vágunk.

Junius közepén finom szénából csavart két ujjnyi vastag kötelet szereljük fel a fák törzsére 1 méter magasságban, 2—3 menettel tekerve azt körül. A nyáron bábozódó hernyók jó rejtékhelynek találva, ide fognak huzódni s így minden két hétben átnézve a köteleket, pusztítjuk el a bennük lévő férgeseket. Midőn a szüretet elvégeztük, úgy már tovább nem vizsgáljuk azokat, hanem karácsonyig érintetlenül hagyjuk a fán.

Ez a védekezési mód nem szigorúan vett mechanikai eljárás, azonban erről is szükséges volt itt beszélni, mivel e sorok célja a legolcsóbb, illetve a csekély befektetéssel véghezvitt védekezés propagálása,

Magától értetődően igen fontos, hogy egész nyáron át a hullott termést 2 naponként szedjük fel a fa alól és azonnal semmisítsük meg.

További hathatós védekezési módszer az,

Mindenféle

írópapirok, írószerek, írógéppapirok (vékony és vastag) írógépkellékek vonalzó, itatóspapirok és nyomók, tinták, bélyegzőpárnák és festékek, írotollak stb.

Minden elsőrangú minőségben a legolcsóbb áron kapható

Vértesi Zsigmond

könyv- és papirkereskedésében

Sátoraljauhely, Horthy Miklós-tér 12

(a Vármegyeházzal szemben)

Zemplén vármegye legrégebbi szabóüzlete!

Címemet kérem megőrizni!

Lászlófi Henrik

Sátoraljauhely

(Megyeházzal szemben.)

Üzletágai:

szabóüzlet, mérték szerint rendelésre készülnek minden alkalomra a legolcsóbbtól a legfinomabb kivitelig férfi ruhák, egyenruhák papi tógák, palástok és reverendák,

az összes egyenruházati felszerelések (katonai, csendőrségi, határőrségi, rendőrségi, vasuti, erdőőri, mezőőri, cserkész, levante, diák, tűzoltó stb.),

varró- és szabókellékek és ruházati cikkek, **önborotvák, pengék**, borotvák és pipercikkek,

hangszerárak, alkatrészeik, kellékeik és **különleges választéku** húr raktára,

rackette húrok és húrozás,

turista cikkek és **háztartási cikkek** raktára.

M. kir. postatakarékpénztári csekkszám: 27.929.

hogya a tárolásra szánt kamra ablakát sűrű szövésű dróthálóval befedjük, úgy, hogy a gyümölcsökkel odahurcolt almamoly hernyói tavasszal lepkealakban ki ne juthassanak a szabadba.

Kizárólag az itt elmondott mechanikai védekezési módok alkalmazásával természetesen fáink élete végéig nem elégedhetünk meg. Ezeket az eljárásokat egyedülállóan, csakis legfeljebb a fa 15. évéig alkalmazhatjuk. Azután már kénytelenek leszünk a termés többlet végett a permetanyagokat is segítségül hívni. Ha azonban az említett mechanikai munkákat mindjárt az első termések megjelenésétől kezdve minden évben rendszeresen elvégezzük, úgy fokozatosan, ügyes beosztással olyan kellő mennyiségű tőkéhez juthatunk, amiből azután már fedezhetjük a 15. évtől kezdve szükségeltetett permetanyag kiadásokat.

Minden gyümölcsstermelőnek legfőbb célja legyen, hogy az almamoly pusztításait teljesen vagy legalább is részben megakadályozza, mert ha ezt kivétel nélkül mindenki rendszeresen szem előtt tartja, akkor egészen bizonyos, hogy gyümölcsexportunk óriási mértékben fog megnövekedni.

Permetezze gyümölcsfáit!

Méhészeti rovat.

Érdemes-e még méhészkedni?

Irta: Éberlein Antal.

Elég gyakran vetik fel mostanában ezt a kérdést. A sok helyen üresen álló méhesek is azt mutatják, mint ha nem volna érdemes. Különösen nagybirtokosok és középbirtokosok telkein csendesedett el a valamikor oly kedvesen hangos élet. A pap, a tanító, jegyző, vagy más, falun élő hivatalnok ma is megtalálja számításait a méhészetben, foglalkozik is velök, ápolja őket szeretettel, mert ismeri hasznukat és tudja, hogy nem egy esetben a kertben szerényen meghuzódó méhes jövedelme tette lehetségessé gyermeke nevelését és képessé a reá súlyosodó anyagi gondokkal való megküzdésre.

Ha kutatom, mi lehet az oka a sok elárvult méhesnek, csak arra a megállapításra tudok jutni, hogy a hozzá nem értés. A nagybirtokos, középbirtokos rábizta a méhes gondozását valamelyik gazdasági alkalmazottjára. Annak kellett azt kezelni, akár tudott hozzá, akár nem. A nemtudás lett volna tán még a kisebbik hiba, mert a méhészet nem ördögös mesterség, egy kis törek-

Építsen családi házat

gazdasági épületet, istállót, Weekend házat, nyaralót, meglevő épületében szükséges válaszfalakat, nedves falait szigetelje a világhírű tűzmentes és könnyű építésű

„HERAKLIT” lemezzel

Gyors építkezés, azonnal lakható, bővebb felvilágosítást nyújt

BEHYNA TESTVÉREK

fűszer és vaskereskedése Sátoraljaujhely.

Bizományi lerakat

véssel megszerezhetette volna a hiányzó ismereteket. A nagyobbik baj az volt, hogy az ilyen erőszakkal méhésszé előléptetett valaki esetleg félt a méhektől, nem állta sehogy a méhszurást. Ezek már olyan hiányok, mik könnyen vezethetnek katasztrófára. A méhészethez hajlamosság kell. Erőszakkal nem lehet senkit méhésszé tenni. A féltő ember csak felületesen végezheti a munkát, alaposan belenézni nem mer és inkább ráfogja, hogy rendben van. Mivel a tulajdonos maga is fél, senki sincs, ki gondosan elvégezne mindent, nem lehet csodálni, hogy kedvezőtlen évben halomra hullnak a családok.

Sokan azt állítják, azért nem tudnak sikerrel méhészkedni, mert megváltozott az időjárás és a méhlegelő is. Öregapja idejében nem így volt. De akkor sem volt sokkal jobb, akkor sem hullott a méz az égből. Bizony voltak akkor is rossz évek. Az időjárásban nincs is lényegesebb változás. A méhlegelő inkább változott. De virág akkor sem volt több. A méhészetnek előnyt jelentett talán a sok erdő, rét az azokon díszlő virágtengerrel.

Ezek a legelőterületek jórészt eltűntek. De jöttek helyette más virágtengerek. Gondoljunk csak egy nagy repcetáblára, vagy baltacimre, hajdinára, vagy a most mindenfelé ezerszám elültetett gyümölcsfákra. Azt kell mondanunk, hogy méhlegelőnk ma is jó.

Ne siránkozzunk tehát az elmúlt időkön, azok vissza többé ugysem jönnek, hanem alkalmazkodjunk az ujakhoz. A megváltozott legelőviszonyok a méhészet módszerét is megváltoztatták. Aki az új viszonyokhoz alkalmazkodni tud, az boldogul. Hogy csak egyet említsek: a régiek nem etették a méheket, vagy csak a legritkább esetekben. A modern méhészetben elég gyakran tesszük ezt. Ma nem bizza a méhész a véletlenre a méhcsaládok fejlődését, ha kell, kemény kézzel beleavatkozik és tervszerűen igyekszik a méhek munkaképességét fokozni. Már hetekkel megelőzően készíti elő a méhcsaládot egy-egy kilátásban levő nagyobb gyűjtési lehetőség kihasználására. A régiek igen nagynak tartották a 10 kg.-os családonkinti átlagot. Elismerem, ez ma is szép eredmény, érdemes már ennyiért is foglalkozni a méhekkel. De a modern méhészek legtöbbje nincs ennyivel megelégedve. Ha csak egy helyen használja is ki a legelőt, többet akar kapni. El is ér 15—30 kg.-os átlagot. Akik még evvel sincsenek megelégedve, vándorolnak méheikkel, vagyis jobb legelőjü vidékekre szállítják őket. A vándorlás bár költséges és elég fáradságos dolog, megkét-

CIPŐ

elismerten

legszebb

legjobb

legolcsóbb

Földes

Ferenc cipőáruháza

Sátoraljaujhely

„Takarékosság”

bevásárlási helye

szerezheti, sőt többszörösére is emelheti a hozamot. Évi átlaguk elég gyakran 50 kg.-nál is többet tesz ki.

Érdemes volna-e tehát az üresen álló méheket újra betelepíteni? Igen, de csak akkor, ha a gazda megszerzi a szükséges ismereteket és ha a felszerelés, elsősorban a kaptárok olyanok, melyek a mai követelményeknek megfelelnek.

Bár a méz ára is erősen esett és az utóbbi években a méhészt már csak 60—80 fillért kapott kilójáért, ha nagyban volt kénytelen értékesíteni, míg ha 10—15 kg-os átlagot veszek számítási alappul 6—8, illetve 9—12 pengőt tesz ki. Ha ennek 10 százalékát kamat és kopásként számítom, még mindig tisztességesen fizetik a reájuk fordított munkát. Igen kiváló méhészeink állítják, hogy egy méhcsalád évi gondozására csak egy órai időt fordítanak. Ha ezt nem is tudja mindenki megcsinálni, 3—4 órai munkaidővel bizonyosan el tudja a szükséges munkákat végezni és még így is szépen keresett.

A sok üresen álló méhest tehát érdemes volna újra betelepíteni, hasznát láthatná ennek a méhes tulajdonosa is, a köz is, de újra hangsúlyozom, csak az a méhész fog boldogulni, ki a kellő ismereteket megszerezte. Megfelelő tudás nélkül boldogulni nem lehet.

Vegyések.

Kitüntetés. Széll József, a Zemplénvármegyei Gazdasági Egyesület tiszteletbeli elnöke, a m. kir. Közigazgatási Biróság másodelnökének a Kormányzó Ur Öfömméltósága a kir. ítélőbirák és kir. ügyészek részére megállapított VI. fiz. csoport jellegét adományozta.

Amidőn ezt igaz örömmel közöljük lapunk olvasóival, a Hegyalja egész gazdaságadalmában nevében őszinte tisztelettel üdvözljük a Hegyalja leghivebb támogatóját, Széll József Ónagyméltóságát.

Az egyesület Hegyaljai Hete. Sátoralja-ujhely megyei város polgármesterének felkérésére a Hegyaljai Héttel kapcsolatosan egyesületünk — amint azt előző két számunkban már közöltük, július 1—8-ig az állami elemi iskolában borkiállítás, az Andrássy-utcán borvásárt, július 2-án a vásártéren díjazással egybekötött állatkiállítást és július 3-án a dr. báró Waldbott Frigyes egyesületi elnöknek a máv. állomás mögötti birtokán mezőgazdasági munkaversenyt rendez, melyen az eddigi bejelentések szerint igen nagy számú és előkelő közönség vesz részt. A benevezések szerint úgy kiállításaink, valamint mezőgazd. munkaversenyünk rendkívül szépnek és tanulságosnak ígérkeznek. Éppen ezért *Kozma György dr. főispán úr ennek megörökítése céljából a Magyar Film Iroda filmfelvevő apparátusának kirendelése iránt intézkedett s úgy az állatdíjazásról, mint a mezőgazdasági munkaversenyről filmfelvételek is készülnek.*

A kiállítás és munkaverseny céljaira a m. kir. földmivelésügyi miniszter, Zemplén vármegye közönsége, föld és szőlőbirtokosok, gyárak, vállalatok és magánosok igen szép és értékes jutalmatárgyakat, tiszteletdíjakat bocsátottak az egyesület rendelkezésére.

Az állatkiállítás július 2-án, *hétfőn* d. e. 9 órakor, a mezőgazdasági munkaverseny pedig július 3-án, *kedden* d. e. 9 órakor kezdődik. A díjazásra felhajtott állatoknak, valamint az ekefogatoknak és kaszásoknak mindkét napon reggel 8 óráig jelentkezniök kell a kiállítás, illetve a munkaverseny helyén az egyesület titkáránál.

E helyen is felkérjük a bírálóbizottság t. tagjait, hogy mind a két alkalommal már 9 óra előtt sziveskedjenek megjelenni.

Csajka Endre

szőlőnagybirtokos
Sárospatak

ajánlja Tokajhegyalja legnemesebb bortermő hegyein termett és a legkiválóbb évjáratokból rezervált **tokajhegyaljai** gyógy-aszu, szamorodni és peccsenyeborait hordókban, palackokban, a legjutányosabb árak mellett.

A borok megízlelhetők és a rendelések feladhatók az Andrássy-utcai borkóstoló pavillonban.

Az OMGE elnöksége az egyesület által rendezendő állatdíjazáson és mezőgazdasági munkaversenyen való képviselésével Csajka Endre kormányfőtanácsos, föld- és szőlőbirtokos, az egyesület alelnökét bizta meg.

Borértékesítési kérdések.

Irta: Dr. Buza Béla

Zemplénnvármegye gazdasági életét nagy mértékben érdekli és erősen befolyásolja mind az a kérdés, amely a borok termelésével, de főképen azok értékesítésével kapcsolatban van. A borok elhelyezési lehetősége, és a borárok mikénti alakulásának a kérdése a legjobban izgatja mind azokat, akár mint termelők, akár mint kereskedők, ezeknek kedvező alakulásától anyagi boldogulásukat várják.

Nehéz ezekben a kérdésekben jóslatokba bocsátkozni. Az évtizedek óta tartó egészségtelen gazdasági élet arra mindenesetre megtanított bennünket, hogy ily időkben a legreálisabb, leglogikusabb számítások is a valóságban sokszor tótágast állanak.

Vannak azonban mégis bizonyos kétségtelen tények, amelyek tájékoztatást nyújthatnak a

jövő kilátásokra vonatkozóan. Ilyen kétségtelen tény az, hogy a borfogyasztási adónak másfél évvel ezelőtt történt leszállítása csaknem megkétszerezte Magyarországon a belső borfogyasztást, s hogy ez a körülmény igen erősen megszilárdította a borárakat. Ez a szilárdulás a folyó év elején érte el tetőpontját. Azóta bizonyos visszaesés mutatkozik, — ami talán azzal magyarázható, hogy a magasabb borárakat a fogyasztó közönség már nem tudja megfizetni, s így ezek az árak természetesen, bizonyos mértékig kissé csökkenni fognak. Remélhető azonban, hogy ez a visszaesés nem lesz nagy mértékű és nem lesz tartós.

A másik kétségtelen tény, hogy a borexportnak mindinkább tökéletesedő rendszeres megszervezése, — mindig nagyobb mennyiségeknek és mindig jobb árakon való exportálását teszi lehetővé. Itt azonban nem szabad túlzott reményekkel lennünk! Hiszen figyelembe kell venni azt, hogy az ország 3—4 millió hektoliteres terméséből alig kerül több exportra, mint 200.000 hl. tehát mindössze 5—6%-a az évi termésnek.

Különösen nem szabad sorsdöntő jelentőséget tulajdonítani az amerikai exportlehetőségnek, mely pedig Zemplénnvármegyét a tokaji bor exportja révén első sorban érdekli. Mindenesetre lehet

**PEIGER
GUSZTÁV**

VASKERESKEDŐ

SÁTORALJAUJHELY

RÁKÓCZY-U. 3. SZ., GYARMATHY HÁZ.

MINDENNEMÜ
VASÁRU OLCSÓ BESZERZÉSI
FORRASA!

Bujdosó István

cukrászda - kávéháza

Uri családok
találkozó helye

Sátoraljaujhely

Kazinczy-ucca

szép eredményeket elérni, és kitartó, nehéz munkával és főleg sok költséggel ki lehet építeni az amerikai fogyasztói piacot is a tokaji bor számára, Azonban aki egyszerre milliomos számokban tervezi és képzei a tokaji boros palackok amerikai exportálását, az igen keserűen fog csalódní. Hiszen az eddigi szállítás összesen nem tett ki többet 6—700 Hl.-nél, — s tudvalevő dolog, hogy ennek a bornak nagyrésze még eladatlan Amerikában.

Mindebből csak azt a következtetést akarom levonni, hogy az exportlehetőségek fantáziájáért nem szabad elhanyagolni, főleg a tokaji bor szempontjából, — a belső piac fogyasztásának a gondos megszervezését, s az itteni fogyasztás emelésére vonatkozó tervszerű munkálatokat. Csak e két tevékenység közötti egészséges arány biztosíthatja majd a borok árának megfelelő módon való stabilizálását, ami szerény nézetem szerint be is fog következni, — és ez egyuttal lehetővé fogja tenni a Tokajhegyaljára is a rentabilis szőlőgazdálkodást.

Hogy a belső fogyasztás emelése terén még milyen lehetőségek vannak, elég arra rámutatni: hogy míg Franciaország évi borfogyasztása egy lélekszáma 140 litert tesz ki, — addig Magyarországon a borkedvelők hazájában ez a szám alig haladja meg a 30 litert.

A belső borfogyasztás emelésére irányuló rendszeres és céltudatos munka tehát az a tényező, — amelynek segítségével a magyar bortermelés szebb jövőjét lehet előkészíteni.

Hirdessünk a
„Zempléni Gazdá”-ban

Takarmányvetőmag akció 50 holdon aluli kisgazdák részére.

Az elmúlt hónapok rendkívül száraz időjárása az ország egyes vidékeinek gabona és takarmány vetésében, nemkülönben a legelőkön oly károkat okozott, hogy azok termése részben vagy egészben megsemmisült és attól lehet tartani, hogy ezeken a vidékeken, különösen a kisgazdák egy része a takarmányhiány miatt kénytelen lesz állatállományát elvesztegetni, nagy kárára úgy saját magának, mint az ország közgazdaságának.

Ezt a rendkívül hátrányos helyzetet megelőzendő, feltétlenül szükségesnek tartja a miniszter, hogy rövid tenyészidejű takarmányfélék (muhar, köles, szudáni fű, csalamádé és száznapos tengeri stb. vettessenek el.

Ugyanezen okból fokozottan súlyt kell helyezni az u. n. tarlóvetésekre, vagyis arra, hogy mindenütt, ahol arra a természeti előfeltételek adva vannak, a korán lekerülő termények területe, a tarló azonnal leszántassék — és azok ugyancsak rövid tenyészidejű takarmányfélék magjával vetessenek el.

Ezért felkérem, hogy minden rendelkezésre álló eszközzel és az egyidejűleg megfelelően utalt közigazgatási hatóságok, mezőgazdasági kamara, vármegyei gazdasági egnesület közreműködésével a takarmányhiánynak fent megjelölt módon való pótlására a gazdaközönseget a legnagyobb mértékben azzal hívjuk fel, hogy a rendelkezésre álló lehetőségek kihasználatlanul hagyásáért magára kell vetnie.

A gazdaközönségnek ezt az elsősorban saját jól felfogott érdekében elvégzendő munkát támogatandó, kizárólag azon kisgazdák takarmánymag szükségletének beszerzése céljából, amely kisgazdák azzal a holdanként alig 2—3 pengőt kitevő

RÁDIÓK és alkatrészei legmodernebb hálózati és telepes kivitelben
GRAMOFONOK, táskagép P 56-tól. lemezek P 1.91-től

PERTRIX ANODOK 120 Volt P 14.80 } Vidékre csomagolás és portó díjtalan.
90 Volt P 11.80 }

IZZÓLÁMPÁK 5—10—15—25 Watt P 1.24

Bicikli alkatrészek, villanszerelési anyagok garancia mellett **legolcsóbban**

Dr. Klein Zoltán villamossági szaküzletében
okl. elektromérnök **(Városi bérpalota.)**

összeggel sem rendelkeznek, amennyibe egy hold vetőmagja kerül, Zemplénavarmegye részére egyelőre 2.000 azaz kettőezer pengő hitelkeretet bocsátott a Felügyelőség rendelkezésére.

A járási és vármegyei mezőgazdasági bizottságok megalakulása.

A mezőgazdasági törvényes érdekképviselésekről szóló 1920. évi XVIII. t.-c. rendelkezése értelmében a községi, járási és vármegyei mezőgazdasági bizottságok tagjainak mandátuma a folyó évben lejárt, miért is az 1939. évvel bezáróan következő öt éves ciklusra ezen bizottságok újbóli megalakítása vált szükségessé. Vármegyénkben a községi és járási mezőgazdasági bizottságok tagjait és tisztikarát május hó folyamán, a vármegyei mezőgazdasági bizottság tagjait és tisztikarát, valamint az intézőtanács tagjait és a mezőgazdasági kamarába delegált tagokat pedig június hó 1-én választották meg.

A megejtett választások eredményét az alábbiakban ismertetjük.

I. Járási mezőgazdasági bizottságok tisztikara.

A bodrogközi járásban: elnök *Janka Péter* lelkész nagyrosvági, alelnök *Téglás János* kisbirtokos lácai, jegyző *Puskás Lajos* tanító nagyrosvági lakosok.

A sárospataki járásban: elnök *Bogyay Elemér* földbirtokos sárospataki, alelnök *Leskó István* középbirtokos sárospataki, jegyző *dr. Izsó Bertalan* sárospataki lakosok.

A szerencsi járásban: elnök *vitész Kerekes József* uradalmi intéző mádi, alelnök *Elek Aladár* urad. felügyelő szerencsi, jegyző *Forgács Miklós* gazdálkodó sajjóhidvégi lakosok.

A tokaji járásban: elnök *Grüber Andor* uradalmi főintéző bodrogkereszturi, alelnök *Iván Lajos* középbirtokos bodrogkereszturi, jegyző *Kossuth István* gazdálkodó tokaji lakosok.

Sátoraljaujhely megyei városban: elnök *dr. báró Waldbott Frigyes* nagybirtokos, alelnök *Réz Gyula* földbirtokos, jegyző *Horváth Elek* sátoraljaujhelyi lakosok.

II. Vármegyei mezőgazdasági bizottság.

Tisztikar: elnök *dr. báró Waldbott Frigyes* nagybirtokos sátoraljaujhelyi, elnök *vitész Nádasdy*

VÁROSI VIGADÓ
ÉTTERMEI, KELLEMES NYÁRI
KERTHELYISÉGE
KIVÁLÓ MAGYAR KONYHA
ELSŐRENDŰ HEGYALJAI BOROK.
FRANK DEZSŐ

József uradalmi intéző vilypusztai, jegyző *Kneiszl Emil* igazgató-tanító, gyümölcsfatenyésztési felügyelő sátoraljaujhelyi lakosok.

Az intéző bizottság tagjai: Az I. birtokkategóriában *Kemény István* erdőőr tiszakarádi és *Petruska György* kisbirtokos sátoraljaujhelyi, a II. csoportban: *Strisovszky Mihály* plebános hercegkuti és *Kneiszl Emil* ig. tanító, vm. gyümölcsfatenyésztési felügyelő sátoraljaujhelyi, a III. csoportban: *Körömi József* bekecsi és *Sajgó György* olaszliszkai kiscsárdai, a IV. csoportban: *Gecsey Lajos* plebános olaszliszkai és *Bogyai Elemér* földbirtokos sárospataki, az V. csoportban *Kvaszinger László* főintéző olaszliszkai és *Janka Péter* ref. lelkész nagyrosvági lakosok.

III. A kerületi kamarába beválasztott tagok:

Dr. báró Waldbott Frigyes, báró *Waldbott Kelemen*, gróf *Serényi László*, *Bogyay Elemér*, ifj. *Kertész János*, *Nagy László*, *vitész Nádasdy József*, *S. Tóth Sándor*, *Strisovszky Mihály*, *Kneiszl Emil*, *Petruska György*, *Szaniszló Bertalan* és *Gergely András*.

IV. Hivatalból tagok:

Bernáth Aladár alispán, *dr. báró Waldbott Frigyes* a gazd. egy. elnöke, *Bertl Ferenc* m. kir. gazd. felügyelő, *Szy Dénes* m. kir. erdőfelügyelő, *Deák Andor* m. kir. szől. és borászati főfelügyelő, *Engelberth Rezső* a gazd. egy. titkára, *Róth Lajos* törvényhat. m. kir. főállatorvos és a debreceni méntelep parancsnok.

V. A törvényhatósági bizottságba

küldendő tagok megválasztására csak decemberben fog sor kerülni.

Felelős kiadó: **Engelberth Rezső** ügyv. titkár.

Legolcsóbb beszerzési forrás

Schön Imre uri és női divatüzlete

Sátoraljaujhely Horthy Miklós-tér 18.

Felhívás az egyesületi tagokhoz!

A Zemplénavarmegyei Gazdasági Egyesület t. tagjait értesítjük, hogy az igazgatóválasztmány tagjaink érdekében

a legelőnyösebb ajánlatot tevő

Első Magyar Általános Biztosító Társasággal

szerződést kötött, melynek értelmében minden egyesületi tagnak mezőgazdasági átalány-, épület- és jégbiztosításnál ugynevezett

gazdasági egyesületi engedményt ad.

Első Magyar Általános Biztosító Társaság

hazánk legrégebb, legnagyobb biztosító intézete.

Alapítva 1857.

Szerződéses viszonyban a Zemplénavarm. Gazdasági Egyesülettel

Elfogad a legmértányosabb feltételek mellett:

Életbiztosításokat: haláleseti tőkebiztosításokat, járadékbiztosításokat, jelzálogkölcsönrel kapcsolatos életbiztosításokat.

Tűzbiztosításokat: lakóházak biztosítását, lakásberendezésekre és egyéb háztartási tárgyakra, árukészletekre, mezőgazdasági átalánybiztosításokat, gyárak és ipartelepek tűzbiztosítását, üzemszünetből keletkező kártalanítási biztosításokat, házbérvészteség elleni biztosításokat.

Betörésbiztosításokat: lakásberendezésekre és egyéb háztartási tárgyakra, árukészletekre pénzpénztári kiküldöttek rablás elleni biztosítását.

Üvegbiztosítást: kirakat és ablakokra.

Jégbiztosításokat: kalászos terményekre, szőlőre, dohányra és egyéb kapásnövényekre.

Szállítmánybiztosításokat: szárazföldi és vízi, vasúti és postai áruküldeményekre, tengerentúli küldeményekre, pénzeslevelekre és egyéb postai értékűküldeményekre.

Automobilok: tűz-, lopás-, törés és robbanási károokra, szavatossági biztosítását, bennülők balesetbiztosítását.

Baleset- és szavatossági biztosításokat: egyéni balesetbiztosításokat, gyárak és gazdaságok szavatossági biztosításait.

Géptörésbiztosításokat: ipari üzemekben és gazdaságokban, közüzem és ipartelepeken.

Állatbiztosításokat: igás- és tenyészállatokra.

Bővebb felvilágosítást nyújt: a Varmegyei Gazdasági Egyesület, vagy a Társaság sátoraljaujhelyi főigazgatója, Sátoraljaujhely, Petőfi-utca 2. szám.